

[Finn Paulsen.]

gjort rede for hovedsynspunkterne i fremsættelsestalen for kort tid siden og også i de bemærkninger, vi udvekslede om spørgsmålet, da vi havde den almindelige boligdebat i januar 1962, men jeg vil dog alligevel i anledning af den højtærede ministers bemærkninger fremsætte et par enkelte udtalelser dertil.

Jeg tror ikke, den højtærede minister har ret i, at den interesse, der er for at indføre dette system, selvejendomsretssystemet, i dansk ret, er af midlertidig karakter og begrundet i et ønske om at benytte en midlertidig knaphedskonjunktur til at opnå fortjeneste på disse områder. Jeg tror, den højtærede minister tager fejl. Jeg ved af praktisk erfaring, at man har interesseret sig for dette spørgsmål i lang tid inden for det praktiske byggeris område. Jeg ved, der ligger projekter færdige, som aldeles ikke er udarbejdet med den tanke for øje, at man hurtigt skulle tage en fortjeneste hjem ved at sælge en sådan lejlighed. Jeg ved, at der er områder, inden for hvilke man netop er interesseret i at få sådan noget i gang for at få noget, man kan beholde, som de pågældende, der er interesseret i at investere penge i byggeriet, absolut ikke ønsker at sælge. Derfor tror jeg, den højtærede minister tager fejl med hensyn til baggrunden for ønskernes fremkomst.

Der er efter min opfattelse et helt anderledes sundt begrundet krav om, at denne mulighed nu får lov til at udvikle sig ved siden af de andre former, som vi tidligere har talt om, og som den højtærede boligminister også har nævnt. Må jeg lige sige, at jeg naturligvis er enig med den højtærede boligminister i, at der er visse problemer, der skal drøftes igennem i det udvalg, der bliver det endelige resultat, altså det sagkyndige udvalg, der til sin tid skal nedsættes. Når vi ikke har fremsat noget lovforslag, så er det ud fra den erkendelse, at det er naturligt, at disse problemer, der omfatter så mange områder, bliver drøftet i en større kreds, men i og for sig ikke, fordi vi ikke mener, at vi kan fremsætte et lovforslag. Jeg mener da også, at vi til sin tid vil være i stand til på alle afgørende punkter at give bidrag til udvalget, der viser, at problemerne ikke er så store, som man

måske rent umiddelbart er tilbøjelig til at tro.

Det hænger naturligvis i nogen grad sammen med, hvordan og med hvilken kærlighed man går ind for tanken. Hvis man ønsker tanken gennemført således, at det hele skal kopsles ind i en eller anden form for overkontrol af en efter min mening overdreven angst for spekulationsfortjeneste, så kan der godt skabes en hel række problemer; men hvis man går ind for tanken ud fra vor opfattelse, at her er et område, hvor man skal lade det hele udvikle sig frit stort set — der kan være enkelte punkter, hvor der kan være problemer at drøfte — så vil det hurtigt vise sig, at det praktiske liv nok skal finde de former, som er mest hensigtsmæssige i hvert enkelt tilfælde.

Der kan blive tale om visse ændringer i tinglysningsordningen — det bliver nærmest i tinglysningsloven — og visse ændringer i skattelovgivningen, men jeg tror ikke, det bliver så forfærdelig meget mere. Vi har nemlig i dansk ret begrebet fast ejendom, og begrebet fast ejendom dækker f. eks. også det, man forstår ved bygninger på lejet grund. Hvis disse ejendomme her, selvejerlejligheder og -lokaler, juridisk kommer til at stå i klasse med det, vi kalder bygninger på lejet grund, og i overensstemmelse med de regler, tinglysningsloven her indeholder, kommer på linje hermed, vil man hurtigt opdage, at selve dette, at de klassificeres og bestemmes begrebsmæssigt som fast ejendom, vil vise sig at føre til, at det passer ganske udmærket ind i den øvrige lovgivning, som berøres rent juridisk af problemerne. Der bliver naturligvis nogle problemer at drøfte i forbindelse med systemets indførelse i den gamle boligmasse, og dér bliver problemerne vel også af forskellig karakter, eftersom man tænker på den private gamle boligmasse eller den boligmasse, som administreres af de forskellige sociale selskaber.

Må jeg så endelig have lov til at sige, at når den højtærede minister til en vis grad mener, at de nuværende former, altså det kollektive andelsystem, aktieselskabsformen og det egentlige gammeldags fælleseje, samejeforholdet, egentlig — sådan har jeg nærmest forstået ministeren — skulle kunne dække området, så viser erfaringen jo, at de